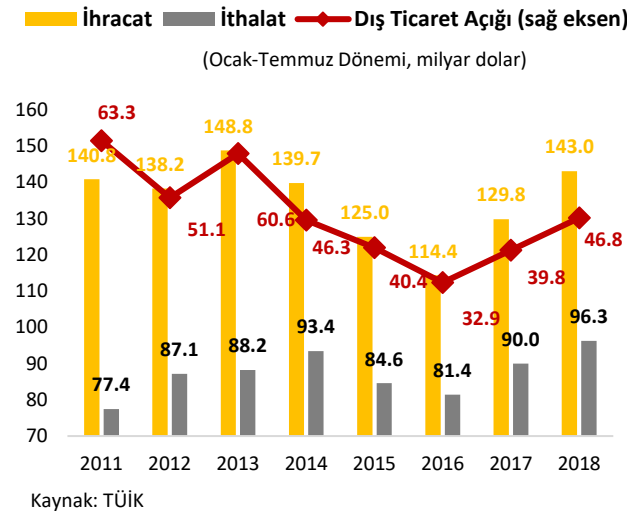
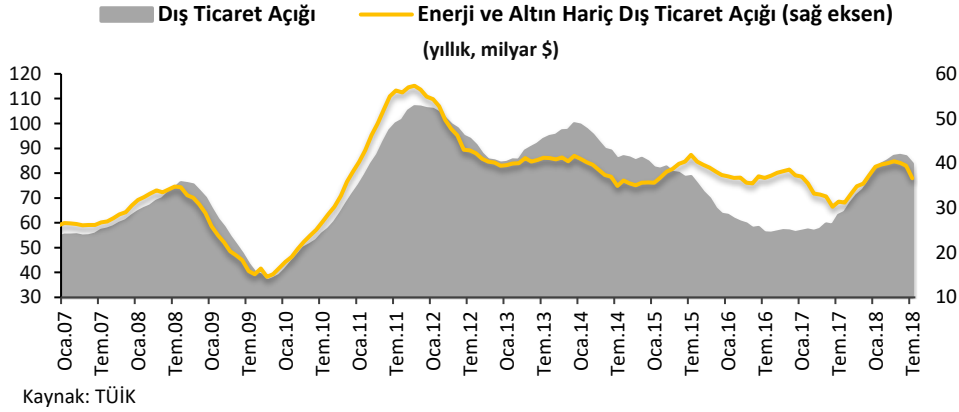

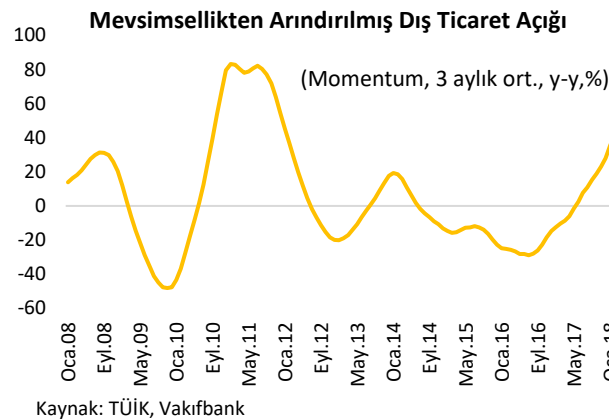
Dış ticaret açığı Temmuz ayında 5.98 milyar dolar oldu.

Temmuz ayında ihracatta %11.6 artış yaşanırken ithalatta %6.7 düşüş gerçekleşmesi sonucunda dış ticaret açığında %32.6 azalış oldu. Dış ticaret açığı düşüşünü Temmuz ayında hızlanarak sürdürdü. Bu gerilemede ihracatta belirgin bir artış yaşanırken ithalatın Temmuz ayında düşüş ivmesinin hızlanması etkili oldu. 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı ise Haziran ayından sonra Temmuz ayında da düşüşünü sürdürdü. Haftalık raporumuzun bu bölümünde Temmuz ayı dış ticaret gelişmelerini inceleyeceğiz.

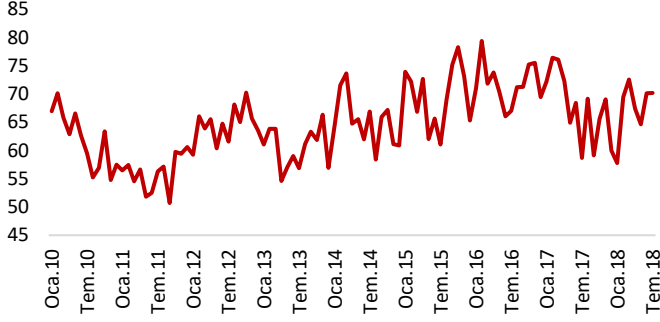
dolardan 36.7 milyar dolara yükseldi.

Temmuz ayında dış ticaret açığı 2017 yılının aynı ayına göre %32.6 azalışla 5.98 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Haziran ayında %8.9 azalarak son bir yıldır ilk defa düşüş yaşayan dış ticaret açığı Temmuz ayında da gerilemesini sürdürdü. İhracat yıllık bazda %11.6 artışla 14.1 milyar dolar, ithalat ise %6.7 azalışla 20.1 milyar dolar oldu. Dış ticaret açığının yıllık bazda daralmasında ihracatta belirgin bir artış yaşanırken geçen ay azalan ithalatın Temmuz ayında düşüş ivmesinin hızlanması etkili oldu. 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı geçen yılki seviyesi olan 63 milyar dolardan 83.7 milyar dolara, enerji ve altın hariç dış ticaret açığı ise 31.4 milyar

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre ihracattaki artışın yanı sıra ithalattaki düşüş sonucunda dış ticaret açığının %40.3 gerilediği ve 3 aylık ortalamalar bazında ise dış ticaret açığındaki artış hızının yavaşladığı görülüyor. Ayrıca çekirdek dış ticaret açığı olarak görülen enerji ve altın hariç dış ticaret açığının 3 aylık ortalamalar bazında düşüş eğiliminde olduğu dikkat çekiyor. Bu durumu, 2017 yılı Temmuz ayında 3.7 milyar dolar seviyesindeki enerji ve altın hariç dış ticaret açığının Temmuz ayında 2.4 milyar dolara gerilemesi de destekliyor.

İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)

Kaynak: TÜİK

Dış ticaret açığında aylık bazdaki gerilemeye karşın verilere Ocak-Temmuz dönemi itibarıyla bakıldığında, ihracatın 2017 yılının aynı dönemine göre %7 artarak 96.3 milyar dolar, ithalatın %10 artarak 143 milyar dolar olduğu görülüyor. Aynı dönemde dış ticaret açığı ise %17 artışla 46.8 milyar dolara yükseldi. 2017 yılı Temmuz ayında %58.7 seviyesinde bulunan ihracatın ithalatı karşılama oranı bu yılın Temmuz ayında ise ihracattaki artışın ve ithalattaki azalışın etkisiyle %70.2'ye yükseldi.

Dış ticareti verilerinin detaylarına bakıldığında, Temmuz ayı dış ticaret açığının geçen yılın aynı dönemine göre azalmasında etkili faktörler arasında öncelikle ihracat gelişmeleri ön plana çıkıyor. İhracatın fasıllara göre alt kalemleri incelendiğinde, en çok ihracat yapılan fasılların başında %17'lik pay ile motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı, %9'luk pay ile kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları ve %7'lik pay ile demir ve çelik geliyor. Temmuz ayında söz konusu kalemlerde sırasıyla %13, %18 ve %78 artış yaşandığı dikkat çekiyor. Demir ve çelik ihracatındaki belirgin artışta ABD tarafından uygulanacak ithalat tarifeleri öncesinde ihracatımızda yaşanan hızlanmanın etkili olduğunu düşünüyoruz. İthalat gelişmelerine bakıldığında ise, ithalatta önemli paya sahip olan altın ithalatında yıllık bazda yaşanan düşüş nedeniyle altın ticaretinin dış ticaret açığına olumsuz etkisinin hafiflediğini söyleyebiliriz. Altın hariç dış ticaret açığının ise Temmuz ayında yıllık bazda %23 azalarak 2017 yılı Mayıs ayından sonra ilk defa gerilediği görülüyor. Ocak-Temmuz dönemi verilerine bakıldığında, altın hariç dış ticaret açığının yıllık bazda %12 arttığı görülüyor. Altın ticareti tarafındaki olumlu görünüme rağmen enerji ithalatının petrol fiyatlarındaki yukarı yönlü seyrin etkisiyle yükselişini sürdürdüğü görülüyor. 2017 yılı Temmuz ayında 50 dolar/varil seviyelerinde olan petrol fiyatlarının bu yılın Temmuz ayında 69 dolar/varil civarına yükselmesi nedeniyle tonaj bazında geçen yılın Temmuz ayına yakın miktarda enerji ithalatı yapılmasına rağmen fiyat bazındaki yükselişin etkisiyle enerji ithalatımız %40 arttı. Ancak yılın ikinci yarısı itibarıyla ekonomik aktivitede yaşanan yavaşlamanın etkisiyle enerji ithalatının dış ticaret açığına yaptığı olumsuz etkinin azalması söz konusu olabilir. İthalatın alt kalemlerinden tüketim malları ithalatının son dört aydır üst üste düşüş gösterirken sermaye ve ara malı ithalatının da son iki aydır düşüş yaşadığı dikkat çekiyor. Söz konusu kalemler Temmuz ayında sırasıyla %15, %9 ve %5 azalış yaşadı. Tüm bu gelişmeler sonucunda toplam ithalat geçen ayın ardından Temmuz ayında da düşüşünü sürdürdü.

Sonuç olarak, geçen yıla göre ihracatta belirgin bir artış yaşanırken ithalatın Temmuz ayında düşüş yaşaması dış ticaret açığının yıllık bazda daralmaya devam etmesine neden oldu. Ekonomik aktivitenin önemli öncül göstergelerinden olan ara malı, tüketim ve sermaye malları ithalatındaki düşüşü ve finansal koşullarda sıkılaşmanın en önemli göstergelerinden biri olan kredi artış hızının yavaşlaması ekonomik aktivitenin önümüzdeki dönemde yavaşlayacağı sinyali vermesi ve yaz aylarında enerji talebinin azalması nedeniyle dış ticaret açığının önümüzdeki dönemde daralmaya devam edeceğini bekliyoruz. Ayrıca ihracatımızda en çok paya sahip olan Avrupa ekonomisindeki toparlanmanın yılın ikinci yarısında daha da belirginleşmesi ve TL'nin Euro karşısındaki değer kaybının ihracatta rekabet gücümüzü artırması ihracatın dış ticaret açığına olumlu katkısının önümüzdeki aylarda artmasına neden olabilir. Ancak döviz piyasasında yaşanan yukarı yönlü hareketlilik ve kış aylarına yaklaşıldıkça petrol fiyatlarındaki artışın olumsuz etkisinin daha fazla hissedilmesi nedeniyle ithalat kanalıyla dış ticaret açığının toparlanmasında yavaşlama ihtimali olsa da finansal koşullardaki sıkılaşma ve ekonomik aktivitedeki yavaşlama dış ticaret açığındaki düşüşün sürmesinde etkili olabilir.

Haftalık Veri Takvimi (03-07 Eylül 2018)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti	
3.09.2018	Türkiye	İmalat PMI (Ağustos)	49	46.4 (Açıklandı.)	
		TÜFE (Ağustos, a-a)	%0.55	%2.26	
		ÜFE (Ağustos, a-a)	%1.77	--	
	Euro Bölgesi	İmalat PMI (Ağustos)	54.6	54.6	
	Almanya	İmalat PMI (Ağustos)	56.1	56.1	
	Fransa	İmalat PMI (Ağustos)	53.7	53.7	
	İtalya	İmalat PMI (Ağustos)	51.5	51.2	
	Japonya	İmalat PMI (Ağustos)	52.5	--	
4.09.2018	Türkiye	Reel Efektif Döviz Kuru (Ağustos)	76.01	--	
		ABD	ISM İmalat Endeksi (Ağustos)	58.1	57.6
			İmalat PMI (Ağustos)	54.5	--
	Euro Bölgesi	ÜFE (Temmuz, y-y)	%3.6	%3.9	
5.09.2018	Euro Bölgesi	Perakende Satışlar (Temmuz, y-y)	%1.2	%1.3	
			Hizmet PMI (Ağustos)	54.4	54.4
		Almanya	Hizmet PMI (Ağustos)	55.2	55.2
	Fransa	Hizmet PMI (Ağustos)	55.7	55.7	
	Japonya	Hizmet PMI (Ağustos)	51.3	--	
6.09.2018	ABD	Dayanıklı Mal Siparişleri (Temmuz, a-a)	-%1.7	--	
			Fabrika Siparişleri (Temmuz, a-a)	%0.7	-%0.6
			ISM Hizmet endeksi (Ağustos)	55.7	56.7
			Hizmet PMI (Ağustos)	55.2	--
			Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları (Eylül)	213 bin kişi	215 bin kişi
			ADP Özel Sektör İstihdam (Ağustos)	219 bin kişi	190 bin kişi
	Almanya	Fabrika Siparişleri (Temmuz, a-a)	-%0.8	%1.9	
7.09.2018	Türkiye	Hazine Nakit Dengesi (Ağustos)	0.8 Milyar TL	--	
		ABD	Tarımdışı İstihdam (Ağustos)	157 bin kişi	189 bin kişi
				İşsizlik Oranı (Ağustos)	%3.9
			Ortalama Saatlik Kazançlar (Ağustos, y-y)	%2.7	%2.8
	Euro Bölgesi	GSYH (2. çeyrek, y-y)	%2.2	%2.2	
	Almanya	Sanayi Üretim Endeksi (Temmuz, y-y)	%2.5	%2.5	
Japonya	Öncül Göstergeler Endeksi (Temmuz, öncül)	104.7	103.5		